

Posouzení bakalářské práce Daniely Koubkové „Emancipace z role ženy jako prostor pro uměleckou tvorbu“

Posudek oponenta

Vybrané téma bakalářské práce považuji za velmi zajímavé psychologicky, sociologicky i historicky. Hlavním cílem práce bylo sledovat specifika života a díla spisovatelek – žen (v práci především na životě a díle V. Woolfové v porovnání s B. Němcovou) v minulosti. To je z dnešního hlediska vlastně překvapivé, protože žen autorek je velké množství. Žen čtenářek nebo obdivovatelek spisovatelství a knih bylo mezi ženami od určité doby vždy dostatek. I dnes bychom zřejmě našli zajímavé genderové momenty v této oblasti, které mají zdroje v minulosti.

Teoretické zdroje, které si Daniela Koubková vybrala jako oporu své vlastní empirické práce, považuji za vhodné a zajímavé. Je vidět, že je četla s vhladem a dobře je pracovala ve vlastním textu (psychologie umělecké tvorby, psychobiografie, neopsychoanalýza a poststrukturalismus, feminismus).

V souladu s typem studie předkládá autorka nejprve životopis V. Woolfové, poté i popis díla Maják s rozborem. Analyzuje i další díla s odkazy na jejich zpracování dalšími autory, případně s tématickými odkazy. Dílo V. Woolfové tu vystupuje jako výrazně ženské, s ženskými tématy (nejen dobovými) samostatnosti, vzdělání a kariéry, manželství a rodičovství, rozdílů mezi muži a ženami. D. Koubková si všímá i výrazné autobiografické povahy celého díla, včetně temat pohlavní identity, nemoci a suicidálních pokusů.

V části „Vybraná témata díla a života Virginie Woolfové“ jsou popsány kategorie, které byly generovány z představených analýz: manželství, děti, nezávislost žen, intimní vztahy. Tyto kategorie a jejich obrazy v díle Woolfové vystupují v kontextu dobové povahy celkového života společnosti. Možná si autorka mohla všimnout i opor, které tu pro Woolfovou vystupovaly, stejně jako pro některé další ženy (autorky nebo nezávislé osoby) v jejich finančním a společenském postavení a také vzdělání, které jim do jisté míry dovoluje neplnit tu obecnou kulturní podobu rolí žen a mužů. Stejně jako citované Austenové, Bronteová ad.

Porovnání života a díla s B. Němcovou odkazuje na některé společné i odlišné kulturní rysy jejich života (Němcová žila o 100 let dříve). Autorka si opět málo všímá velkých rozdílů mezi finanční a společenskou situací obou autorek, která měla bez pochyby vliv na rozdíly v pojetí manželství nebo mateřství, i když důvodů těchto rozdílů bylo samozřejmě více a některé jsou v textu uváděny. Naopak si autorka dobře všímá u Němcové důrazu na sociální a národní otázku, aktuální v té době u nás. Tím se Woolfová rozhodně nezabývá, hrubě bychom mohli říci, že nemusí. Pěkné je i srovnání s další ženskou autorkou S. De Beauvoirová, protože ukazuje na historicky stále otevřenější ženská témata ve společnosti.

V závěru autorka velmi hezky akcentuje některé odlišnosti literárního díla u mužů a žen. Ženy spisovatelky přinášejí do svého díla nové náměty, zejména ty, které jsou mužům nepřístupné a proto obohacují literární pohled na svět. např. vztah žen mezi sebou, genderové role viděné různými ženami, ženský svět, intelektuální a životní nezávislost. Píše, že ženy spisovatelky musely mít velkou kuráž, vytrvalost a zvláštní zálibu v tom, co psaly. Velké

nadání a motivace psát, i možnosti se vyjádřit prostřednictvím literatury, jsou nepochybně významné. Na druhou stranu bylo nutné, aby tyto ženy měly vzdělání, finanční nezávislost, nezávislost svého společenského postavení, nadání a uměleckou výchovu (jakkoliv byla zdánlivě omezující).

Práce Daniely Koubkové je velmi zajímavá, dobře a s vzhledem napsaná. Splňuje nároky kladené na bakalářskou práci a doporučuji jí k obhajobě.

Ida Viktorová

10.9.2017